

Na temelju članka 40. stavak 2. kao i sukladno članku 67. i 70. Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 153/2009), primjenom Odluke o odvodnji otpadnih voda („Glasnik Zagrebačke županije“, br. 14/07) i Državnog plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“, br. 5/2011), direktor društva DUKOM d.o.o. Dugo Selo, Josipa Zorića 70, *donosi*

OPERATIVNI PLAN

INTERVENTNIH MJERA U SLUČAJU IZVAREDNJIH I IZNENADNIH ONEČIŠĆENJA VODA

Sustava ODVODNJE OTPADNIH VODA Grada Dugog Sela

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

„Operativni plan zaštite voda“ je dokument kojim se utvrđuju mjere i postupci koji se poduzimaju u slučajevima ***izvanrednih i iznenadnih onečišćenja kopnenih voda*** uzrokovanih onečišćenjem ***sustava odvodnje*** na području Grada Dugog Sela.

Članak 2.

Izvanredno onečišćenje je ako radi smanjenog protoka ili drugih okolnosti prijete opasnost ili dođe do pogoršanja određene vrste kopnene vode u koji se izlijevaju otpadne vode (*otopljen kisik u vodi padne ispod 4 mg/l*).

Mjere kod izvanrednih zagađenja su:

- pojačan ***nadzor*** na mjestima ispusta otpadne vode u prijemnik;
- dodatni ***program*** ispitivanja kakvoće otpadne vode koji utvrđuje i provode Hrvatske vode;
- ***smanjenje*** otpadnih voda (sanitarnih iz specijalnog vozila i tehnoloških voda) na ispustu uz nadzor rada svih vodnih građevina za zaštitu voda;

- **ograničenje ili zabrana** ispuštanja otpadnih voda u sustav javne odvodnje.

Članak 3.

Iznenadno onečišćenje je kada dođe do iznenadnog izlivanja opasnih tvari koje mogu pogoršati utvrđenu vrstu kopnene vode ili onečistiti površinske i podzemne vode.

Mjere kod iznenadnog zagađenja su:

- **odmah obavijestiti javnopravna tijela ili centar za obavješćivanje** o nastanku iznenadnog onečišćenja i **postupiti** u skladu s ovim operativnim planom prema shemi postupka (u privitku) radi **sprečavanja širenja i uklanjanja** nastalog onečišćenja;
- **državni vodopravni inspektor** će utvrditi **stupanj ugroženosti** te donijeti **rješenje** o poduzimanju potrebnih mjera i dostaviti ga subjektima koji su dužni izvršiti izrijeku rješenja;

Članak 4.

Za **prvi (I) i drugi (II) stupanj ugroženosti** primjenjuju se mjere utvrđene **Županijskim planom za zaštitu voda**, a za **treći (III) stupanj** primjenjuju se mjere utvrđene **Državnim planom za zaštitu voda**.

Primjena mjera prestaje kada vodopravni inspektor proglasi prestanak primjene mjera iz **operativnih planova i rješenja**.

Članak 5.

Operativni plan za provedbu mjera osim korisnika vodopravne dozvole koji obavlja djelatnost odvodnje otpadnih voda, dužni su izraditi sve fizičke i pravne osobe priključene na sustav javne odvodnje, a koje svojom djelatnošću mogu izazvati onečišćenje u komunalnim vodnim građevinama i prijemniku kopnenih voda.

Operativni plan za provođenje mjera u slučaju **izvanrednih onečišćenja na lokalnim vodama** donosi **Županijska skupština Zagrebačke županije**, a provode ga Hrvatske vode.

II. PROCJENA MOGUĆNOSTI ONEČIŠĆENJA

Članak 6.

Izvanredno onečišćenje u vodnim građevinama javnog sustava odvodnje može nastati uslijed:

- **pražnjenja sabirnih i septičkih jama** na mjestima nepovoljnim za razrjeđenje prije ispuštanja u prijemnik;

- kod opterećenja voda u mješovitom sustavu odvodnje, upuštanjem oborinskih voda iz otvorenih kanala u kolektor otpadnih voda;
- kod nepovoljnih hidroloških uvjeta opterećenja voda u mješovitom sustavu odvodnje, prelijevanjem otpadnih voda u otvorene melioracione kanale.

Članak 7.

Iznenadno onečišćenje u vodnim građevinama javnog sustava odvodnje može nastat::

- nekontroliranim izlivanjem ulja i masnoća i drugih plivajućih tvari u kanalizaciju iz objekta fizičkih i pravnih osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost;
- nekontroliranim izlivanjem otpadnih tvari iz cisterni i rezervoara prilikom prometnih nesreća ili nesavjesnog rukovanja na području koje je pokriveno kanalizacijskom mrežom;
- izlivanjem otpadnih voda uslijed začepjenja pojedine dionice kolektora;
- razlivanjem sirove nafte po površini zemlje;
- iznenadnim zagađenjem prijemnika otvorenog melioracionog kanala i vodotoka Črnec.

III. MJERE I POSTUPCI

Članak 8.

Mjere zaštite na sprječavanju **izvanrednih onečišćenja** poduzimati sukladno odredbama **Pravilnika o radu** i održavanju kanalizacije i vodnih građevina sustava javne odvodnje Grada Dugog Sela, izvršenjem **Preventivnog plana održavanja i rješavanja odvodnje otpadnih voda**, na osnovu **elaborata** stanja i nivelacije razvoja sustava odvodnje Grada Dugog Sela, koje mjere korisnik vodopravne dozvole poduzima u cilju ublaživanja i uklanjanja pogoršanja kakvoće podzemnih i kopnenih voda.

Članak 9.

Mjere zaštite na sprječavanju **iznenadnog zagađenja** glede mjesta i uzroka onečišćenja:

a) podzemlja

- snimanjem i ispitivanjem kanalskog sustava u svezi oštećenja i vodotjesnosti, radi sprečavanja da onečišćene otpadne vode odlaze u podzemlje;

- **sanacija** nastalog urušavanja ili oštećenja pojedine dionice, da se osigura vodotjesnost kanalizacije.

b) zemljišta

- **izlijevanjem kanalizacije** uslijed začepjenja pojedine dionice kolektora, izvršiti odčepljenje i površinsko skupljanje otpadnih tvari, sanacija zagađene zemlje ili ispiranje betonskih i asfaltnih površina i dezinfekcija;

- **razlijevanjem nafte** po površini zemlje na lokaciji naftnih bušotina, u blizini kanalizacijske mreže ili otvorenog kanala oborinske odvodnje, postoji opasnost da preko revizijskih okana i slivnika ili otvorenog kanala nafta dospije u sustav odvodnje, to je potrebno incident lokalizirati pneumatskim balonima na što manjoj dionici kanalizacije, te kolektor isprazniti cisternama i oprati ekološkim sredstvom putem ovlaštene tvrtke, a zatim dio kanalizacije kontrolirati uređajem za detekciju prisutnost plinova oslobođenih iz nafte.

c) prometnica

- **izlijevanjem opasnih tvari** iz cisterni i rezervoara prilikom prometnih nesreća (cesta i željezničkoj pruzi) ili nesavjesnog rukovanja u neposrednoj blizini kanalizacijske mreže, nužno je hitno spriječiti širenje opasnih tvari putem barijera vreća s pijeskom u kanalizacijske otvore, a u slučaju prodora opasnih tvari u kanalizaciju isključiti ugroženu dionicu pneumatskim balonom i žurno putem ovlaštene tvrtke i vatrogasaca cisternama isprazniti ugroženu dionicu.

d) prirodni prijemnik

- **prelijevanje** otpadnih onečišćenih voda spriječiti u otvoreni **melioracioni kanal** vodnom građevinom (žablji poklopac, zečji nasip i sl.) kod nepovoljnih hidroloških uvjeta, prema Planu za upravljanje vodama od interesa Hrvatskih voda.

- **onečišćenja** naftnim derivatima, uljima i masnoćama u prijemniku **vodotoka**, odmah spriječiti širenje masne mrlje, postavljanjem brana, te putem ovlaštene tvrtke vršiti sanaciju onečišćenja vodotoka „Črnec“.

e) elementarne nepogode

- **interventne mjere** provode se po naređenju civilne zaštite, vatrogasaca i direktnog provođenja korisnika vodopravne dozvole, kao i korisnika koji gospodari sustavom javne odvodnje, da vrše kontrolu stanja vodnih građevina i po potrebi vrši isključivanje vodoopskrbe kod mogućih zagađivača.

IV. MJERE PRIPRAVNOSTI

Članak 10.

Na objektima vodnih građevina sustava javne odvodnje Grada Dugog Sela u pripravnosti mjera od iznenadnog onečišćenja tvrtka DUKOM d.o.o. koja obavlja djelatnost odvodnje, preventivno raspolaže slijedećom opremom i mehanizacijom:

- rovokopač JCB-3CX;
- kamion TAM T-5;
- rezačica asfalta Wacker;
- vibracioni sabijač;
- muljne pumpe MIO;
- pneumatski balon;
- aparat za detekciju plina Sewerin Portafid M2;
- ručni alat (lopate, kramp i sl.) te ostali alat za održavanje kanalizacije.

Uz potrebnu mehanizaciju uposleni su i stručni ljudi za rukovanjem istom.

*Za iznenadna zagađenja potrebno je posjedovati i **dodatnu opremu** kojom će se na brz i efikasan način spriječiti i sanirati početno onečišćenje, stoga u opremu uključiti:*

- autocisternu-fekalijaš;
- gumene čepove za zatvaranje pojedinih dionica (različiti o);
- nepropusni kontejner za otp. materijal;
- visokotlačni stroj za pranje;
- pijesak u vrećama (više vreća od 25 kg);
- fina drvena pilotina (150 kg) ili drugo adsorbirajuće sredstvo;
- odmašćivač (50 l);
- apsorbirajuće brane (50 m);
- vatrogasne cijevi o 52 (50 m).

Članak 11.

*U okolnostima tehnološkog razvoja društva i prelaskom na tržišnu ekonomiju incidentne situacije su sve složenije i manje predvidive. Stoga, planirati ljude i opremu za tako složene okolnosti mogućih događaja je preskupo, pa se sve više računa na angažman ljudi i opreme specijalizirane i ovlaštene tvrtke **EKO FLOR PLUS d.o.o. Gornji Stupnik, Gornjostupnička 96, OIB 50730247993, tel. 01 62 81 640, najbliže po lokaciji za sanaciju nastalih iznenadnih zagađenja, kao i pomoć vatrogasaca.***

Ovlaštena tvrtka je dužna po pozivu doći u najkraćem roku na sanaciju onečišćenja uzrokovanog akcidentom.

V. DISPOZICIJA OTPADNIH TVARI

Članak 12.

Zbrinjavanje otpadnih tvari koje nisu štetne, a koje su prouzrokovale onečišćenje, vršiti će se sukladno odredbama Pravilnika o zbrinjavanju svih vrsta otpada sustava javne odvodnje Grada dugog Sela i Zakona o otpadu, a odlaganje je obavezno na komunalnoj deponiji „Andrilovec“ .

Opasni otpad i štetne tvari treba zbrinjavati na regionalnoj deponiji ili putem ovlaštenih tvrtki predati na preradu i uništavanje (spaljivanje i sl.)

Prije odlaganja i zbrinjavanja opasnih i toksičnih tvari potrebno je konzultirati nadležne ustanove i javnopravna tijela.

VI. ODGOVORNE OSOBE

Članak 13.

Za stanje praćenja izvanrednih onečišćenja kontrolom kakvoće otpadnih voda i u slučaju iznenadnih onečišćenja otpadnih voda odgovorna osoba je imenovana sukladno odredbe članka 29. Pravilnikom o radu i održavanju kanalizacijskog sustava.

U poduzimanju mjera u slučaju iznenadnog onečišćenja površinskih voda odgovoran je direktor tvrtke DUKOM d.o.o. Dugo Selo, odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 14.

Ako dođe do nekontroliranog izlivanja opasnih i štetnih tvari odgovorne osobe moraju provesti slijedeću proceduru:

- a) spriječiti izlivanje opasnih tvari u okolni teren i površinske vode i na taj način lokalizirati akcident;*
- b) eliminiranje uzroka izlivanja opasnih tvari u okolni teren i površinske vode;*
- c) obavijestiti nadležne o iznenadnom onečišćenju;*
- d) zaštititi sustav kanalizacije kako ne bi otpadni materijal ušao u sustav;*
- e) tijekom sanacije upotrijebiti isključivo neopasne tvari i materijale, koji posjeduju važeću vodopravnu dozvolu;*

- f) *koristiti usluge ovlaštenog laboratorija te analizirati vodu i pratiti kakvoću površinskih voda.*

VI. NAČIN OBAVJEŠĆIVANJA

Članak 15.

*U slučaju iznenadnog onečišćenja **dužna je svaka osoba** - djelatnik tvrtke DUKOM d.o.o. Dugo Selo, koja primijeti nastalo onečišćenje, bez odlaganja **obavijestiti odgovornu osobu** na osnovu Pravilnikom o radu i održavanju kanalizacijskog sustava.*

***Odgovorna osoba**, dužna je o nastalom iznenadnom onečišćenju **odmah izvijestiti** Policijsku postaju i centar za obavješćivanje, te službu za zaštitu voda Hrvatskih voda i direktora Dukom-a.*

***Odgovorna osoba u pravnoj osobi** „Dukom-a“ **dužna je bez odlaganja o nastalom iznenadnom onečišćenju izvijestiti** Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, kao i **Državnu vodopravnu inspekciju**.*

VII. TROŠKOVI PODUZETIH MJERA

Članak 16.

Troškove poduzetih mjera sukladno odredbama ovog Operativnog plana i Državnog plana mjera za slučaj onečišćenja otpadnih voda u sustavu javne odvodnje snosi onečišćivač pravna odnosno fizička osoba u vezi sa čijim je djelovanjem ili propustom onečišćenje nastalo.

Rješenje o obračunu i plaćanju troškova poduzetih mjera na sprečavanju širenja i sanaciji onečišćenja iz stavka 1. ovog članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku.

VIII. MJERE HRVATSKIH VODA

Članak 17.

*Planom upravljanja vodama od interesa Hrvatskih voda, sukladno članka 5. stavak 2. ovog Operativnog plana **mjere** u slučaju onečišćenja **površinskih voda** provode **Hrvatske vode**.*

Članak 18.

U slučaju izvanrednog onečišćenja površinskih voda Hrvatske vode dužne su provoditi dodatna praćenja stanja voda na mjestima ispusta koji ispuštaju otpadne vode, zbog smanjenja protoka ili drugih okolnosti koje utječu na pogoršanje kakvoće voda u vodnoj cjelini, te provoditi mjere sukladno članku 71. Zakona o vodama.

Članak 19.

Rješenje o obračunu i plaćanju troškova poduzetih mjera na sprečavanju širenja i sanaciji onečišćenja iz stavka 1. ovog članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku.

IX. Završne odredbe

Članak 20.

Promjenom tehnološkog procesa izgradnjom CUP-a uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji Općine Rugvica, treba ovaj Operativni plan dopuniti s novim činjenicama.

Članak 21.

Operativni plan interventnih mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda sustava javne odvodnje Grada Dugog Sela, stupa na snagu danom donošenja.

Stupanjem na snagu ovog Operativnog plana, prestaje važiti Operativni plan donesen u prethodnom razdoblju.

Dugo Selo, veljača 2011.g.

Direktor:

Mr. sc. Ivan Šajković

P R I L O G

SADRŽAJ:

- 1. Rješenje o imenovanju odgovorne osobe izvanrednih onečišćenja***
- 2. Shema postupaka u slučaju iznenadnog onečišćenja***